

ด้านภาษา สุภาษิตจีน

ภาษาจีน

คนจีนในพื้นที่จังหวัดราชบุรีมี ๖ เชื้อสาย ได้แก่

๑. ต่จิว (Tie chiu)	๒. ฮกเกี้ยน (Hokkie)	๓. ไทหลำ (Hainanese)
๔. แคะ (Hakka)	๕. กวางตุ้ง (Cantonese)	๖. จีนกลาง (Mandarin)

ไทย-จีน: ความสัมพันธ์ทางด้านภาษา

ความสัมพันธ์ระหว่างไทย-จีน นอกจากจะพิจารณาทางด้านประวัติศาสตร์ ศิลปะ วัฒนธรรม คติความเชื่อแล้ว “ภาษา” ยังเป็นอีกส่วนหนึ่งที่สามารถสะท้อนให้เห็นความสัมพันธ์ระหว่างไทย-จีน ได้อย่างชัดเจน ปราณี การอรุณสิทธิ์ (๒๕๒๖) ได้ศึกษาค้นคว้าคำยืมภาษาจีนที่มีอยู่ในภาษาไทยปัจจุบัน พบว่า ในจำนวนคำยืมภาษาจีนส่วนใหญ่จะเป็นคำที่ยืมมาจากจีนแต้จิ๋ว รองลงไปได้แก่ ภาษาจีนฮกเกี้ยน และยังพบว่าในการรับคำยืมภาษาจีนเข้ามาใช้ในไทยได้มีการปรับการออกเสียงให้เข้ากับระบบเสียงภาษาไทย ทั้งทางด้านพยัญชนะ สระ และวรรณยุกต์ โดยที่ทางด้านพยัญชนะจะมีการปรับเสียงน้อยที่สุดในขณะที่ทางด้านวรรณยุกต์จะมีการปรับเสียงมากที่สุด นอกจากนี้ปราณี การอรุณสิทธิ์ ได้จำแนกคำยืมออกเป็นหมวดต่างๆ ถึง ๑๔ หมวดด้วยกัน ขอยกตัวอย่างคำยืมในแต่ละหมวดเพื่อให้เห็นความสัมพันธ์ระหว่างภาษาไทยกับภาษาจีนในแง่การยืมคำได้ชัดเจนขึ้น

หมวดที่ ๑ : อาหาร-การปรุงอาหาร

คำยืมภาษาจีน	ความหมาย
(ขนม) เปี้ยะ	ชื่อขนมอย่างหนึ่งทำด้วยแป้งเป็นชั้นๆ มีไส้ใน
แป๊ะชะ	ชื่ออาหารอย่างหนึ่งใช้ปลานึ่งจิ้มน้ำส้ม กินกับผัก
ปาห้องโก๋	ของกินชนิดหนึ่งของจีน ทำด้วยแฉสาลีเป็นแท่งยาว แท่งติดกันทอดในน้ำมันให้พอง
ตือฮวน	ต้มจืดผักกาดดองใส่เครื่องในหมู เช่น ไส้ ตับ ปอด ม้าม เป็นต้น
ตุ๋น	ทำให้สุกด้วยวิธีเอาของใส่ภาชนะวางในภาชนะที่มีน้ำแล้วเอาฝาครอบ, เคี่ยวให้เปื่อย
เจียน	เรียกกับข้าวอย่างหนึ่งที่มีปลาแล้วปรุงด้วยเครื่องต่างๆว่า เจียน
เจ,แจ	อาหารที่ไม่มีของสดคาว สำหรับคนที่ถือศีล
จับฉ่าย	ชื่อแกงอย่างหนึ่งของจีน ใส่ผักหลายๆอย่าง
จันอับ	ชื่อขนมหวานอย่างหนึ่งของจีนมีหลายอย่างรวมกัน เช่น ข้าวพอง ถั่วตัด งาตัด ในภาษาจีน “จันอับ” เป็นคำเรียกชื่อกล่องซึ่งเป็นกล่องถวายเป็นกล่องบูชา ใช้เป็นกล่องใส่เครื่องทองของหมั้นที่เจ้าบ่าวนำมาให้เจ้าสาว หรือเป็นกล่องใส่ขนมจันอับไหว้เจ้า
เกาเหลา	แกงมีลักษณะอย่างแกงจืด คือไม่ใช้แกงเผ็ดแกงส้มเรียกกว่าเตี่ยวน้ำไม่ใส่เส้น ในภาษาจีน เดิมหมายถึง ตึกสูง เหตุที่มีความหมายเปลี่ยนแปลงไปในภาษาไทยอาจเนื่องมาจาก ภัยพิบัติการ จีนส่วนใหญ่จะมีชื่อลงท้ายว่า “เหลา” คนไทยคงจะได้ยินคนจีนเรียกภัยพิบัติการว่า “เกาเหลา”
โอเลี้ยง	กาแฟไม่ใส่นม มีความหมายตามตัวอักษรในภาษาจีนว่า ดำเย็น (โอ = ดำ, เลี้ยง = เย็น)
โอยั่ว	กาแฟร้อนไม่ใส่นม (โอ = ดำ, ยั่ว = ร้อน)

คำยืมภาษาจีน	ความหมาย
ซาลาเปา	ชื่อขนมชนิดหนึ่งของจีน ทำด้วยแป้งสาลี ปั้นเป็นลูกกลมข้างในใส่ไส้ มีทั้งไส้หวานไส้เค็ม คนจีนแต่จิวใช้เรียกซาลาเปาสีเหลืองไม่มีไส้ หากมีไส้จะเรียกว่า เปา
ไหมผืน	เส้นไหมขาว (จีน สำเนียงกวางตุ้ง: จีน สำเนียงแต้จิ๋ว เรียก หมี่(ปี่)หุิ่น= ข้าวแป้ง)
ลีนจี้ (จีนสำเนียงแต้จิ๋ว ออกเสียง ลี้กี้)	ชื่อไม้ต้นชนิดหนึ่ง ผลกลมสีแดง มีรสเปรี้ยวหวาน

หมวดที่ ๒ :สำนวนพูด-ภาษาแสดง

คำยืมภาษาจีน	ความหมาย
แป๊ะเอี้ย	พอกัน(จีนสำเนียงแต้จิ๋ว หมายถึง ยາขาว)
โป้	ส่งเสริมสิ่งที่บกพร่อง เช่น ยาโป้ ทำสิ่งที่ยังบกพร่องอยู่ให้สมบูรณ์ เช่น เอาสีโป้ตรงที่เป็นช่องเป็นรู ก่อนทาสีเอาปูนรอยที่ชำรุด
เตี้ยม	แต่งสร้างขึ้น กำหนดเอง เช่น เตี้ยมเรื่อง
เต๊ะจู้ย	วางท่า ทำท่าทางสง่า เช่น เต๊ะท่า ทำท่าเต๊ะจู้ย บางที่ตัดเหลือ เต๊ะ ซึ่งเป็นลักษณะวางท่าหนึ่ง
แต๊ะอั้ง	ถูกเนื้อต้องตัวผู้หญิงในทำนองหาเซาะห์หาเลย ในภาษาจีน เดิมหมายถึง กดทาบแนบติดลงไป
แต้ม	รอยหรือจุดที่มีลักษณะกลมๆ ปรากฏที่ผิวพื้น
ตื้อ	รบเร้าจะเอาให้ได้ เข้าซื้อบกวร่าไป
ไต่	กลเม็ด ทีเด็ด ความลับ เจตนาที่แท้จริงซึ่งซ่อนเร้นไว้
ตุ๋น	หลอกหลวงเอาไปแทบหมดตัว
ตุ้	ประทั่ง ฎฎ ฆตเซย เช่น พอตู้ๆ ไป หรือ แล้วกันไป
เจี้ยน	ฆ่า เชือด ฉือน
เจ็ง	ล้มเลิกกิจการเพราะหมดทุน (การงาน) ล้มเหลว
จับฉ่าย	ของต่างๆ ที่ปะปนกันไม่เป็นสำหรับ ไม่เป็นชุด
จ้อ	นั้ง เป็นคำที่ใช้เรียกเด็กหรือเด็กที่ชนอย่างลึงว่า จ้อ
เก็ง	คาดหมายไว้อย่างมั่นใจ เช่น เก็งหมัด เก็งข้อสอบ
เก็	ปลอมหรือเลียนแบบเพื่อให้หลงผิดว่าเป็นของแท้
ก่า, ก่ากั้น	อาการที่ทำท่าว่า เก่ง เช่น ยีนก่า เต็นก่า
เอี้ยว	หุิ่น ส่วนรวม, ร่วม
ถ้ว	ทำให้มีส่วนผสมเสมอกัน เฉลี่ย
ทุซี้	ทนไปจนกว่าจะตาย
ซีซ้า	อาภัพ อนาคตได้รับทุกขเวทนา

คำยืมภาษาจีน	ความหมาย
เฮี่ยน	มีกำลังแรงหรือมีอำนาจศักดิ์สิทธิ์ที่อาจบันดาลให้เป็นไปได้ สำแดงฤทธิ์ให้
ง่วน	เพลิน ทำเพลินเล่นเพลินอยู่กับสิ่งใดสิ่งหนึ่ง

หมวดที่ ๓ : เครื่องมือ – เครื่องใช้ – เครื่องเรือน

คำยืมภาษาจีน	ความหมาย
ปังตอ	ชื่อมีดชนิดหนึ่ง หัวตัดใช้สับหมู
ตะหลิว	เครื่องมือทำด้วยเหล็ก ใช้แชะหรือตักของที่ทอดหรือผัดในกระทะ
ตู้	เครื่องใช้สำหรับเก็บหรือใส่สิ่งของ มักมีชั้น มีบานเปิดปิดได้
แจกัน	ภาชนะสำหรับปักดอกไม้ตั้งเครื่องบูชาหรือประดับสถานที่ มักมีรูปคล้ายขวด ปากบาน
อับ, อับ	ตลับ
ถั่ง, ทั่ง (จีนสำเนียงแต้จิ๋ว ออกเสียง จู่ทั่ง คือ ชันน้ำ)	ภาชนะจำพวกหนึ่ง ทำด้วยไม้หรือโลหะ เป็นต้น มีรูปร่างต่างๆ กัน โดยมากใช้ตักน้ำหรือตวงสิ่งของ

หมวดที่ ๔ : ความเชื่อ – ศาสนา – ประเพณี – วรรณคดี

คำยืมภาษาจีน	ความหมาย
เต๋า	ชื่อศาสนาสำคัญศาสนาหนึ่งของจีน มีศาสดาชื่อเล่าจื้อ หรือ เหล่าจื้อ
เซียมซี	ใบทำนายโชคชะตาตามศาลเจ้าหรือวัด มีเลขเทียบกับเลขหมายบนตัวที่เสี่ยงได้

หมวดที่ ๕ : ธุรกิจการค้า

คำยืมภาษาจีน	ความหมาย
ป้าย	แผ่นหนังสือหรือแผ่นเครื่องหมายที่บอกให้รู้ เช่น ป้ายห้างร้าน ป้ายจราจร
ตุน	เก็บหรือกักไว้เพื่อกันขาดแคลน หรือหวังกำไรในการค้า เช่น ชื่อของตุนไว้ ตุนสินค้า
เฉ่ง, เฉ็ง	การชำระสะสางเงินที่ได้เสียกัน ชำระเงินที่ติดไว้
โสหุ่ย	ค่าใช้จ่าย
ห้าง	สถานที่จำหน่ายสินค้า หุ่นส่วนการค้า
ยี่ห้อ, ยี่ฮ้อ	เครื่องหมายสำหรับร้านค้า หรือการค้า ชื่อเสียง

หมวดที่ ๖ : เครื่องญาติ

คำยืมภาษาจีน	ความหมาย
(อา) แป๊ะ	ลุง คำเรียกชายจีนแก่
เจ๊ก	อา คำเรียกคนจีน
(อา) เจ๊	พี่สาว
แซ่	ชื่อสกุลวงศ์ของจีน
(อา) หมวย	น้องสาว คำเรียกเด็กสาวชาวจีน

หมวดที่ ๗ : อาชีพ-ตำแหน่ง

คำยืมภาษาจีน	ความหมาย
ไต้ก๋ง	นายท้ายเรือสำเภาหรือเรือจับปลา
ตัวโผ, โต้โผ	หัวหน้าคณะมหรสพ มีละคร จั๋ว เป็นต้น
จับกัง	คนทำงานกฐี
กุนซือ	ที่ปรึกษา (ฝ่ายบู๊)

หมวดที่ ๘ : การละเล่น

คำยืมภาษาจีน	ความหมาย
พะหมี่	การท่ายปริศนา
ไพ่	เครื่องเล่นการพนันทำเป็นแผ่นบางๆ
หวย	การพนันอย่างหนึ่ง เดิมใช้ออกเป็นตัวหนังสือ สลากกินแบ่ง

หมวดที่ ๙ : เสื้อผ้า-เครื่องแต่งกาย-เครื่องประดับ

คำยืมภาษาจีน	ความหมาย
ก๊ีบ	ใช้หนีบผมทำด้วยโลหะหรือพลาสติก
เอี้ยม	แผ่นผ้าสำหรับติดหน้าอกเด็กเล็กๆ มีเชือกคล้อง
หยก	หินแก้วมีลักษณะแข็ง เป็นสีต่างๆ ใช้ทำเครื่องประดับและเครื่องใช้ ถือว่าเป็นของมีราคา

หมวดที่ ๑๐ : สถานที่

คำยืมภาษาจีน	ความหมาย
แก๊ง	เรือนตึกมีรูปหลังคาแบบศาลเจ้าจีน เครื่องบั้งมีฝาและหลังคาแบนสำหรับเรือและรถ เรียกเรือหรือรถที่มีลักษณะเช่นนี้ว่า เรือแก๊ง รถแก๊ง
เหลลา	ภัตตาคาร

หมวดที่ ๑๑ : ลักษณะนาม-จำนวน-มาตรา

คำยืมภาษาจีน	ความหมาย
ปั้ง	เล่ม (ที่มีความหนา)
กัก	ส่วนหนึ่งในสี่ของเหล่าเทหนึ่ง ส่วนหนึ่งในสี่ของเหล่าขวดใหญ่ ขนาด ๗๕๐ ซีซี. ส่วนหนึ่งในสี่ของน้ำแข็งของหนึ่ง
เทียบ	ชุด ขนาน เช่น ยา ๑ เทียบ

หมวดที่ ๑๒ : ดอกไม้-ต้นไม้

คำยืมภาษาจีน	ความหมาย
โป๊ยเซียน	ชื่อพรรณไม้ชนิดหนึ่ง ต้นเป็นเหลี่ยมหนามแหลมมีดอกเล็กๆ เป็นกระจุกโดยมาก สีแดง
นำฉา	ชื่อเรียกไม้เนื้ออ่อน โดยมากเป็นพวกไม้สนที่ใช้ทำหีบ บรรจุของมาจากต่างประเทศ

หมวดที่ ๑๓ : คำเรียกชนชาติ

คำยืมภาษาจีน	ความหมาย
จีน	ชื่อประเทศและชนชาติหนึ่งอยู่ทางทิศเหนือของประเทศจีน
กวางตุ้ง	ชื่อชนจีนกลุ่มหนึ่งในมณฑลกวางตุ้งของประเทศจีน
ไหหลำ	ชนชาติจีนสาขาหนึ่งอยู่ที่เกาะไหหลำ

หมวดที่ ๑๔ : ยานพาหนะ

คำยืมภาษาจีน	ความหมาย
ตั้งเก	ชื่อเรือจับปลาทะเลชนิดหนึ่ง
ลำป๋น (กำป๋น)	ชื่อเรือชนิดหนึ่ง หัวท้ายเข็ด
ซาเล้ง	รถสามล้อ

คำศัพท์ภาษาจีนหมวดภูมิประเทศ 地形

คำศัพท์	พินอิน (เสียงอ่านจีนกลาง)	คำอ่านภาษาไทย (จีนกลาง Mandarin)	คำอ่านภาษาไทย (แต้จิ๋ว Tie chiu)	คำอ่านภาษาไทย (แคะ Hakka)	คำอ่านภาษาไทย (ไหหลำ Hainanese)	ความหมาย
高原	gāoyuán	เกาเหียน	เกาง้วง	โก้วเหียง	ก้วย	ที่ราบสูง
山脉	shānmài	ซานม่าย	ซัวหย่ง,	ซันม๊ก	เหลี่ยะ	เทือกเขา
边疆	biānjiāng	เปียนเจียง	เปียงเกียง	เปียนเกียง	เปียวแจ๊ะ	ชายแดน
瀑布	pùbù	พู่บู	เป่าโป้ว	โพ๊กปี้ว	พู่บู	น้ำตก
喷泉	pēngquán	เพิงฉวน	ฟ่งจี้วะ	ฟุงฉั่น	-	น้ำพุ
丘陵	qiūlíng	ฉิวหลิง	คูเล็ก	คิ้วหลิน	-	เนินเขา
峡谷	xiáǎngǔ	เสี่ยกู่	เหียงก๊ก	เกียบก้อก	ซาน หยาน	ผา
湖泊	húpō	หู่โป	โอเป๊ะ (โอ=บึง)	ฟู่เปื่ออะ	ไฮ	ทะเลสาบ
平原	píngyuán	ผิงเหียน	เพ่งจ้วง	ฟิงเหียง	วา ดี	ที่ราบลุ่ม
洋	yáng	หยาง	อิว	หिय่อง	ไฮ หยาง	มหาสมุทร
江河	jiānghé	เจียงเหอ	กั้งฮ้อ	โก๊งฮ้อ	โด่ย	แม่น้ำ
湾	wān	วาน	อวง	วาน	ไฮ วาน	อ่าว
海角	hǎijiǎo	ไหเจียว	ไหถัก	ฮ้อยถ้อก	เจียนลี่	แหลม, มุมทะเล
森林	sēnlín	เซินหลิน	เซียมลิม	แซ่มลิม	ต้ว	ป่าไม้

หมวดลมฟ้าอากาศ 气候

คำศัพท์	พินอิน (เสียงอ่านจีนกลาง)	คำอ่านภาษาไทย (จีนกลาง Mandarin)	คำอ่านภาษาไทย (แต้จิ๋ว Tie chiu)	คำอ่านภาษาไทย (แคะ Hakka)	คำอ่านภาษาไทย (ไหหลำ Hainanese)	ความหมาย
下雨	xiàyǔ	เซียหยู่	เหี้ยโหว	ลือกยื่อ	โฮ่วโล่/ โล่โฮ่ว	ฝนตก
细雨	xìyǔ	ซี่หยู่	โซยโหว	เซี้ยยื่อ	-	ฝนตกปรอยๆ
阴天	yīntiān	อินเทียน	อิมเทียน	ยิมเทียน	ทีโอวโอว	ท้องฟ้ามีดครึ้ม
雷	léi	เหลย	หลึย	หลู่ย	ลือกเฮ่า	ฟ้าร้อง
虹	hóng	หง	ฮิง	ฟุง	โจ้ หง	รุ้ง
露	lù	ลู๋	โหล่ว	ลู๋	โหมโลว	น้ำค้าง
云	yún	หยุน	ฮิง	หยุ่น	หัน	เมฆ
闪电	shǎndiàn	सानเตี้ยน	เสียมเตียง	เส็บเตียง	เอี่ยมตี	ฟ้าแลบ
风力	fēnglì	เฟิงลี่	ฮวงลี้ก	ฟุงลี้ด	วังเถา	แรงลม
暴风	bàofēng	ปาวเฟิง	ปาวฮวง	เฟ้าฟุง	วังไท	พายุ
旋风	xuànfēn	ซ้วนเฟิง	ซวงฮวง	ซวนฟุง	ซวน เฟิง	ลมวน, พายุหมุน
季候风	jìhòufēng	จีโฮ่วเฟิง	อูยเตฮวง	ฮี้เหิวฟุง	เป่า เฟิง หยู่	มรสุม
气温	qìwēn	ชีเวิน	ชี่ฮิง	คี้วุน	เวิน ตู่	อุณหภูมิ
温暖	wēnnuǎn	เวินหน่วน	อุงน่วง	วุนนอน	หน่น	อบอุ่น
暖和	nuǎnhuo	หน่วนฮั่ว	อุงฮั่ว	นือนโน่ฝ่ว	หน่น	อบอุ่น
热	rè	เร่อ	เยี้ยะ	เจี้ยก	ยี้วะ	ร้อน

คำศัพท์	พินอิน (เสียงอ่านจีนกลาง)	คำอ่านภาษาไทย (จีนกลาง Mandarin)	คำอ่านภาษาไทย (แต้จิ๋ว Tie chiu)	คำอ่านภาษาไทย (แคะ Hakka)	คำอ่านภาษาไทย (ไหหลำ Hainanese)	ความหมาย
闷热	mēnrè	เม็นเร่อ	บงยี้วะ	แมนเจียก	-	ร้อนอบอ้าว
湿热	shīrè	ซือ	สิบยี้วะ	ชิบเหยียก	-	ร้อนชื้น
凉	liáng	เหลียง	เลียง	โล่วง	เส็น	เย็น
干	gān	กาน	กั้ง	ก๊อน	กั้น	แห้ง
地震	dìzhèn	ตี้เจิ่น	ตี้จั้ง	ตี้จั้น	ตี้เซิ่น	แผ่นดินไหว
阴天	yīntiān	อินเทียน	อิมเทียน	ยิมเทียน	ทีโอวโอว	ท้องฟ้ามีดครึ้ม

หมวดสัตว์ 动物

คำศัพท์	พินอิน (เสียงอ่านจีนกลาง)	คำอ่านภาษาไทย (จีนกลาง Mandarin)	คำอ่านภาษาไทย (แต้จิ๋ว Tie chiu)	คำอ่านภาษาไทย (แคะ Hakka)	คำอ่านภาษาไทย (ไหหลำ Hainanese)	ความหมาย
马	mǎ	หม่า	แม้	ปา, หม่า	เป้	ม้า
驴	lǘ	ลูวี่	ลือ	ลู่ว	โกว เบว, ลู่ว	ลา
牛	niú	หนิว	หู่	จิว	ตาหู่	วัว
水牛	shuǐniú	ส่วยหนิว	จួយหู่	ซ้วยจิว	ต่วยหู่	ควาย
猪	zhū	จู	ตือ	จิว	ดู	หมู
羊	yáng	หยาง	เอวีย	หยาง	เมียน หยาง	แกะ
山羊	shānyáng	ซานหยาง	ว้าวเอวีย	ซานหยาง	เอี้ยว	แพะ

คำศัพท์	พินอิน (เสียงอ่านจีนกลาง)	คำอ่านภาษาไทย (จีนกลาง Mandarin)	คำอ่านภาษาไทย (แต้จิ๋ว Tie chiu)	คำอ่านภาษาไทย (แคะ Hakka)	คำอ่านภาษาไทย (ไหหลำ Hainanese)	ความหมาย
鹿	lù	ลู๋	เต็ก	ลู๊ก	เซี้ยว	กวาง
骆驼	luòtuó	ลั่ว ถัว	เลาะเทาะ	ลือกท็อก	ลั่ว ตั่ว	อูฐ
象	xiàng	เซียง	เซียว	เซียง	เซียว	ช้าง
犀牛	xīniú	ซีหนิว	ไซหฺงู	ซีงิว	ซีหนิว	แรด
河马	hémǎ	เหอหม่า	เห่อแม๊	โห้วจู้	เหอหม่า	ฮิปโป
猫	māo	เมา	เหม้งยว	เมี้ยว	เนียว	แมว
狮子	shīzi	ซือจี	ไซจื่อ	ซือจื่อ	ซือจี	สิงโต
豹	bào	เป่า	บ่า	เป่า	โฮ้ว	เสือดาว
虎	hǔ	หู่	โฮ่ง	หู่	โฮ้ว	เสือ
狗	gǒu	โก้ว	เก๊า	แก้ว	เก๊า	สุนัข/หมา
狐	hú	หู่	หลี่	หู่หลี่	หู่หลี่	สุนัขจิ้งจอก
松鼠	sōngshǔ	ซงสู๋	ซงซื่อ	หมุยซู่	ซงซู่	กระรอก
熊	xióng	สง	อิม	ยุง	สง	หมี
兔子	tùzi	ทู่จี	โทะเจื่อ	ทู่จื่อ	โถว	กระต่าย
鼠	shǔ	สู๋	ซื่อ	ซู่	เล้าซิว	หนู

คำศัพท์	พินอิน (เสียงอ่านจีนกลาง)	คำอ่านภาษาไทย (จีนกลาง Mandarin)	คำอ่านภาษาไทย (แต้จิ๋ว Tie chiu)	คำอ่านภาษาไทย (แคะ Hakka)	คำอ่านภาษาไทย (ไหหลำ Hainanese)	ความหมาย
猴子	hóuzi	โหว จี	เก๋จื่อ	เห่วจั้ง	เถ้าตุย	ลิง
蝙蝠	biānfú	เปียนฟู	เพียงหก	ฟัวโฟ	บวยชีว	ค้างคาว
海豹	hǎibào	ไห เป่า	ไหบ่า	ห้อยเป่า	ไห เป่า	แมวน้ำ
海象	hǎixiàng	ไหเซียง	ไหเซียว	ห้อยเซียง	-	ช้างน้ำ
鸭	yā	ยา	อะ	อ๊อบ	อ๊ะ	เป็ด
鹅	é	เอ๋อ	เอ๋อ	โหว่ง	โหว่ง	ห่าน

หมวดร่างกายมนุษย์ 人体词汇

คำศัพท์	พินอิน (เสียงอ่านจีนกลาง)	คำอ่านภาษาไทย (จีนกลาง Mandarin)	คำอ่านภาษาไทย (แต้จิ๋ว Tie chiu)	คำอ่านภาษาไทย (แคะ Hakka)	คำอ่านภาษาไทย (ไหหลำ Hainanese)	ความหมาย
头	tóu	โถว	เถ้า	เถ่ว	เถ้าเหล่	ศีรษะ
头发	tóufà	โถวฟ้า	เถ้าห้วก	โหมว	เถ้าโหม่	เส้นผม
前额	qián é	เฉียนเอ๋อ	ใจเหี้ย	เหงยีกก๊อก	เถ้าเฮีย	หน้าผาก
脸	liǎn	เหลียน	เสียง	เหมี่ยน	เมน	(ใบ) หน้า
眉毛	méimáo	เหมยเหมา	ไบม้อ	หมี่ม้อ	ไบ	ขนคิ้ว

คำศัพท์	พินอิน (เสียงอ่านจีนกลาง)	คำอ่านภาษาไทย (จีนกลาง Mandarin)	คำอ่านภาษาไทย (แต้จิ๋ว Tie chiu)	คำอ่านภาษาไทย (แคะ Hakka)	คำอ่านภาษาไทย (ไหหลำ Hainanese)	ความหมาย
眼	yǎn	เหยียน	หังง	มู้ก	ม๊ก	ตา
睫毛	jiémáo	เจี้ยเหมา	เจียมม้อ	มู้กม๊ว	ม๊กซิโหม่	ขนตา
口	kǒu	โขว่	ข้าว	แหว่	สุย	ปาก
牙齿	yáchǐ	หย่าฉื่อ	แ่งเล้ง	หง่าฉื่อ	เห่ง	ฟัน
牙龈	yáyín	หย่าอิน	แ่งเง้ง	หง่ายิ่น	หย่ายิ่น	เหงือก
舌	shé	เสอ	จี้	แฉัด	จี้	ลิ้น
耳	ěr	เอ่อ	เยื่อ	หัง	ฮี้	หู
鼻	bí	ปี้	ที้	พี้	พี	จมูก
下巴	xiàbā	เซี่ยปะปา	แ่อปะปา	ห่าหังง่า	อ่าพก	คาง
喉咙	hóulóng	โหว หลง	อ่าวเล้ง	เห่วซีหล่ง	เดาเกิ่น	ลำคอ
脖子	bózi	โปจี	อ่าวจื่อ	เกี้ยนจุน	เดา	คอ
肚脐	dùqí	ตุ๋ ฉี	โต้วจี้	ตุ้งฉื่อ	โต้วจี้	สะดือ
腹部	fùbù	ฟู่ ปู่	บู้กโบ่ว	ตุ้งจื่อ	โต้ว	ท้อง
大腿	dàtuǐ	ต้าถู่ย	ตัวทู่ย	ต้าถู่ย	คาทู่ย	ต้นขา
肩	jiān	เจียน	ไก้	เอี้ยน	เตียมกวาเถ่า	หัวไหล่ / บ่า

คำศัพท์	พินอิน (เสียงอ่านจีนกลาง)	คำอ่านภาษาไทย (จีนกลาง Mandarin)	คำอ่านภาษาไทย (แต้จิ๋ว Tie chiu)	คำอ่านภาษาไทย (แคะ Hakka)	คำอ่านภาษาไทย (ไหหลำ Hainanese)	ความหมาย
背	bèi	เป่ย์	ปี้	ป๊อย	บาเจี้ยเอ้า	หลัง
腰	yāo	เยา	โต้ว	เยา	เอี้ยว	เอว
臀部	túnbù	ถุน บู้	ปี้,โป้ว	เยา,ฟ่อง	ปี้กู	สะโพก
屁股	pìgu	พี กู๋	พี่ยโก้ว	ซ้อฟุด	กาซุย	ก้น
腿	tuǐ	ถู่ย	หู่ย	เกี้ยบ	เสี่ยวถู่ย	น่อง
脚	jiǎo	เจี้ยว	คา	เกี้ยบ	คา	เท้า
骨	gǔ	กู๋	กุก	กู้ด	กี้ด	กระดูก
脑	nǎo	เห่น่า	เน่า	โหนาว	เถ่าเห่น่า	สมอง
肺	fèi	เฟี้ย	ฮุย	ฟู่ย	ฮู่ย	ปอด
心脏	xīnzhàng	ซินจ้าง	ซิมจั้ง	ซิมฉ่อง	เตียมกั้ว	หัวใจ
胃	wèi	เว่ย	อู่ย	วู๋ย,วู๋ย	โต้ว	กระเพาะอาหาร
肝脏	gǎnzàng	กานจ้าง	กั้วจั้ง	ก๊อน	กาน	ตับ
小肠	xiǎocháng	เสี่ยวฉาง	เสี่ยวต้ง	เสี่ยวฉ่อง	เนี้ยวโต๋	ลำไส้เล็ก
大肠	dàcháng	ต้าฉาง	ต้าต้ง	ไท่ฉ่อง	ตัวโต๋	ลำไส้ใหญ่
肾脏	shènzàng	เซิน จ้าง	เหียงจั้ง	เซิน	เซิน	ไต

หมวดครอบครัว 家庭词

คำศัพท์	พินอิน (เสียงอ่าน จีนกลาง)	คำอ่านภาษาไทย (จีนกลาง Mandarin)	คำอ่านภาษาไทย (แต้จิ๋ว Tie chiu)	คำอ่านภาษาไทย (แคะ Hakka)	คำอ่านภาษาไทย (ไหหลำ Hainanese)	ความหมาย
曾祖父	zēngzǔfù	เจิง จู่ ฟู่	เจ็ง โจ้ว แป๋	ไท่กุง	กงโต๋, กงโต้ว	ปู่ทวด
曾祖母	zēngzǔmǔ	เจิง จู่ หมู่	เจ็ง โจ้ว บ้อ	ไท่จู้ไผ่	แม่โต๋, เนโต้ว	ย่าทวด
外曾祖父	wàizēngzǔfù	ว่าย เจิง จู่ ฟู่	เจ็ง โจ้ว แป๋	ห้งฮ้อยไท่กุง	โฝโต๋, วากงโต้ว	ตาทวด
外曾祖母	wàizēngzǔmǔ	ว่ายเจิง จู่ หมู่	เจ็ง โจ้ว บ้อ	ห้งฮ้อยวู้ไผ่	ไลโต๋, วาเนโต้ว	ยายทวด
祖父	zǔfù	จู่ ฟู่	โจ้ว แป๋	อากุง, จ้งกุง	กง	ปู่
祖母	zǔmǔ	จู่ หมู่	โจ้ว บ้อ	จู้ไผ่	ไล่หนะ, เนะ	ย่า
伯父	bófù	โป๋ ฟู่	แป๊ะ แป๋	บักฟู่	เบ๊แด, เบ๊ะเด	ลุง
叔父	shūfù	ซู ฟู่	แจก แป๋	ซุกฟู่	โกว, เจวียบเด	อาผู้ชาย
父亲/爸爸	fùqin/ bàba	ฟู่ชิน ป่าปะ	แป๋ เซ็ง/ ปา ปา	อาปา	แด, เด	บิดา / พ่อ
母亲/妈妈	mǔqīn/māma	หมู่ชิน/มาหม๊ะ	บ้อเซ็ง / มา มา	อาเม	มา, เหนี่ยว	มารดา/แม่
伯母	bómǔ	โป๋ หมู่	แป๊ะ แป๋	ปักเม	เบะเนียน, เหน็นโบ้ (ป่าสะไถ้) อากิม, โกมัย (อาสะไถ้)	ป้าสะไถ้
姑母	gūmǔ	กูหมู่	แป๊ะ บ้อ	อากู	เน้นบ้อะ (ป้า) ไม้ (น้ำ) โกวไม้ (อา)	ป้า(พี่สาวของพ่อ)/อา (น้องสาวของพ่อ)

弟弟	didi	ดีดี	ดีดี	ดีดี	เล่าอี, เล่าดี	น้องชาย
คำศัพท์	พินอิน (เสียงอ่าน จีนกลาง)	คำอ่านภาษาไทย (จีนกลาง Mandarin)	คำอ่านภาษาไทย (แต้จิ๋ว Tie chiu)	คำอ่านภาษาไทย (แคะ Hakka)	คำอ่านภาษาไทย (ไหหลำ Hainanese)	ความหมาย
兄/哥哥	xiōng / gēge	ซง / เกอเก๋อะ	เฮีย / กอ กอ	โกวโกว	โกว, เฮียโก	พี่ชาย
妹妹	mèimei	เม่ย เหม่ย	หม่วย มวย	เม้อย เม้อย	อีเซียง, โกเซียง	น้องสาว
姊/姐姐	zǐ /jiějie	จื่อ/เจียเจีย	แจ้ แจ้	จี้จี้	บ้วยจี้, บ้วยจี้	พี่สาว
侄子	zhízi	จื่อ จี้	เตี้ยก จื่อ	ซิด จื่อ	เจ็ดเซ่	หลานชาย(ลูกของพี่น้อง)
侄女	zhízi	จื่อ นวี่	เตี้ยก นิ่ง	ซิด จี้	เจ็ดนี่	หลานสาว(ลูกของพี่น้อง)
岳母	yuèmǔ	เอวี่ย หมู่	หังก บ้อ	ง็อก มู่ว	กวงแกหม่าย, วาเกมัย	แม่ยาย
岳父	yuèfù	เอวี่ย ฟู่	หังก แป้	ง็อก พู่ว	กวงแกแป้, วาเกแป้	พ่อตา
妻子/太太	qīzi/tàitai	ชี จี้/ไท่ไถ่	ชี จื่อ/ไท่ ไท่	ชี จื่อ, ฉี จื่อ	เหล่าโพ, โบัว	ภรรยา
丈夫	zhàngfu	จ้างฝู่	เจียง ฮู	ฉื่องพู่ว	อั้ง, อั้ง	สามี
儿子	érzi	เอ่อจี้	หยี่ จื่อ	ยื่อจื่อ	ตาโบเกี้ย	ลูกชาย
女儿	nüér	นวี่เอ้อ	หนิง ยี่	หังจื่อ	ตาโบเกียะ	ลูกสาว
孙子	sūnzi	ซุนจี้	สูง จื่อ	ซุงจื่อ	ดาน, ตน	หลาน(ปู่ย่าตายาย)
曾孙	zēngsūn	เจิงซุน	เจง สูง	แจ็งซุน	เกี้ยก, เต็ด	เหลน

สุภาษิตจีน

ภาษาจีนกลาง	พินอิน	ภาษาอังกฤษ	ภาษาไทย
跋山涉水 ป่า ซาน เซ้อ สู่ย	báshānshèshuǐ	cross mountain sand rivers	บุกป่าฝ่าดง ขึ้นเขาลงห้วย (เดินทางไกลท่ามกลางความยากลำบาก)
白头偕老 ป่ายโถว เสี่ย เหล่า	báitóuxiélǎo	live together to a ripe old age	ขอให้อยู่ร่วมกันจนถือน้ำแกมยอดทองกระบองยอดเพชร
百废俱兴 ป่าย เฟยจวีซิ่ง	bǎifèijùxīng	all neglected tasks are being dealt with	แสดงให้เห็นถึงสิ่งที่ชำรุดทรุดโทรมได้ถูกฟื้นฟู และบูรณะให้คืนสภาพเดิม
百战百胜 ป่าย จ้าน ป่าย เซ็ง	bǎizhàn bǎishèng	fight a hundred battles, win a hundred victories	รบร้อยครั้งชนะร้อยครั้ง
卑躬屈膝 เปย กง ชวี ซี	bēigōngqūxī	to bow and bend the knee(idiom);fawning	ประจบประแจงอย่างไม่รู้สึกละอาย
杯弓蛇影 เปย กง เสออิง	bēigōngshéyǐng	lit. to see a bow reflected in a cup as a snake(idiom); fig. unnecessary suspicions /overly fearful	สงสัยเงาสะท้อนของคันธนูเป็นงู
杯盘狼藉 เปยผาน หลัง จี	bēi pánlángjí	cups and dishes in complete disorder (idiom);after a riotous drinking party	ถ้วยชามระเกะระกะ(หลังงานเลี้ยง)
杯水车薪 เปยส่วย เซอ ซิน	bēishuǐchēxīn	lit. a cup of water on a burning cart offire wood (idiom);fig. an utterly inadequate measure	นำน้ำถ้วยหนึ่งไปดับไฟที่กำลังไหม้พืนในเกวียนคันหนึ่ง, น้ำน้อยย่อมแพ้ไฟ

ภาษาจีนกลาง	พินอิน	ภาษาอังกฤษ	ภาษาไทย
悲欢离合 เปยฮวาน หลี เทอ	bēi huānlíhé	joys and sorrows	ทุกข์สุขของการพบปะและจากกัน (ประสบการณ์นานาชนิดของชีวิต)
比翼双飞 ปี้ อี้ ซวงเฟย	bǐyìshuāngfēi	reach for the sky together	คู่สามีภรรยาที่ไม่มีวันแยกจากกัน

อ้างอิง : โชติชัย ปิยะวิทยานนท์ และ สุชนิษฐ์ โชติชัย ปิยะวิทยานนท์. (๒๕๕๒). สุภาษิตจีน **汉泰成语**. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์พับลิคโฟโต้และโฆษณา.